

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

การศึกษาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตริมน้ำของประชาชน 5 ตลาดน้ำ เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

สิริวรรณ สมเพาะ

สาขาวิชาการจัดการนวัตกรรมการสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา,

e-mail:sirawan.ne@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาเพื่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชน 5 ตลาดน้ำในเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร โดยเก็บข้อมูลแบบสอบถามจาก 400 กลุ่มตัวอย่าง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบเชิงพรรณนา และทำการสัมภาษณ์ผู้นำ จำนวน 30 คน โดยทำการวิเคราะห์เนื้อหาตามโครงสร้าง พบว่าการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง แต่ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านความรับผิดชอบต่อสาธารณะอยู่ในระดับสูงเพราะประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยในขอบบริเวณตระหนักรู้คุณค่าของแม่น้ำ “แม่น้ำเป็นสิ่งที่จำเป็นในการดำรงชีวิตและสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตริมน้ำ” นอกจากนี้ยังพบว่าประชาชนมีการใช้ประโยชน์ต้นทุนเดิมคือแม่น้ำลำคลองมาพัฒนาทำเป็นตลาดน้ำเพื่อสร้างรายได้ให้กับตนเองและชุมชนจนกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป พร้อมทั้งเกิดการช่วยอนุรักษ์วิถีชีวิตริมน้ำควบคู่กันไปอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม, 5 ตลาดน้ำ

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

PARTICIPATION IN ENVIRONMENTAL CONSERVATION AND WATERWAY LIFESTYLE OF FIVE FLOATING MARKET COMMUNITIES IN TALING CHAN DISTRICT AREA, BANGKOK.

Kwanchanok Dechpong, Phusit Phukamchanoadarticle Advisor

Branch Social Development Management under the Faculty of Humanities and Social Sciences;SSRU

E-mail: sirwan.ne@hotmail.com

Abstract

The purpose is to study on participation in environmental conservation and waterway lifestyle of five floating marketing people communities in Talingchan district area, Bangkok. The research instruments were questionnaires. The 400 people were selected by sampling with data analysis description and interview 30 leaders of the communities. According to the analysis structure interview contents, it found that conservative environment of the people was fair. They have a high level of public responsibility because most people who live in the surrounding area realize the value of the river. "The river is a necessity for life, and it is a way of life along the river." It is also found that people have used the original cost of the river to develop a floating market to generate income for themselves and the community to become an interesting and popular tourist by conserve water along the river continually.

Keywords : participation ,environmental ,conservation, lifestyle

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยให้มีความยั่งยืนเป็นเป้าหมายที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคน เพราะถือว่าคนเป็นผู้ขับเคลื่อนสำคัญในการพัฒนาประเทศซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 บ่งชี้ในพันธกิจที่ 2 ระบุว่าพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีคุณธรรม เรียนรู้ตลอดชีวิตมีทักษะการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัยสถาบันทางสังคมและชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง สามารถปรับตัว รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554) นั้นหมายความว่า เป้าหมายสำคัญคือ คน การมีส่วนร่วมของคนเริ่มต้นจากสายใยผูกพันและวัฒนธรรมที่ดึงมาของสังคมไทยผ่านระบบความสัมพันธ์ที่มีการสะสมในลักษณะเครือข่ายขององค์ประกอบหลัก ได้แก่ คนวัฒนธรรมและองค์ความรู้ซึ่งจะเกิดเป็นพลังในชุมชนและสังคม (สุวรรณคำมันและคณะ, 2551) และเนื่องจากคน เป็นผู้ทำลายทรัพยากรทางน้ำ คนก็ต้องเป็นผู้สร้างหรือผู้อนุรักษ์ทรัพยากรทางน้ำเช่นกันไม่ว่าจากการอนุรักษ์หรือแม้กระทั่งการสร้างเครือข่ายการอนุรักษ์ต่าง ๆ เช่น การเช่นการจัดกิจกรรมที่ต้องใช้แม่น้ำลำคลองเช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทงหรือแม้แต่การขอขมาแม่น้ำลำคลองที่ประชาชนเคยล่วงเกินต่อพระแม่คงคา เป็นต้น เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการเป็นส่วนหนึ่งของการอนุรักษ์ประเพณีทางน้ำ ดังนั้นการทำงานร่วมของชุมชนโดยการที่ประชาชนในชุมชนเข้ามามีบทบาทในการกระทำบางสิ่งบางอย่างร่วมกับคณะกรรมการของชุมชนทั้งในเรื่องของการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงาน การค้นหาสาเหตุปัญหา การร่วมกันวางแผน การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ การติดตามประเมินผล และการร่วมรับผิดชอบซึ่งการกระทำทุกอย่างมักสะท้อนเป้าหมายสำคัญคือความต้องการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เกิดความสันติสุขในชุมชน (ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด, 2552) เช่นเดียวกันในปัจจุบันตลาดน้ำทั้ง 5 แห่งในเขตตลิ่งชัน กำลังถูกพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรทางน้ำมีมากและเกิดผลเสียที่ตามมา จึงต้องจำเป็นศึกษาเพื่อให้พบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในท่ามกลางวิถีเมืองกับการมีจิตอาสาในการร่วมกันดูแลพื้นที่ส่วนรวม ดังนั้นจากประเด็นข้างต้นนี้จึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่เขตตลิ่งชัน เพื่อประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ทั้งด้านอุปโภค บริโภคของประชาชนริมน้ำเขตตลิ่งชันให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและนักท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตของประชาชน 5 ตลาดน้ำในเขตตลิ่งชันกรุงเทพมหานคร

เนื้อเรื่อง / การทบทวนวรรณกรรม

คำว่า "การมีส่วนร่วม" เป็นสิ่งสำคัญยิ่งนักในการพัฒนาทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติถือเป็นเงื่อนไขที่สำคัญอันเป็นตัวจักรของการขับเคลื่อนในการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้วจะเห็นว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนยิ่งสูงเช่นเดียวกับในประเทศไทยจะเห็นว่ารัฐให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนยิ่งเห็นได้ชัดเจนนั่นคือการมีส่วนร่วมของประชาชนในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่กำหนดไว้ในมาตรา 87 การมีส่วนร่วมของประชาชนตามมาตรานี้ต้องคำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกันนอกจากนี้ยังพบว่ารัฐธรรมนูญได้ให้ความสำคัญกับศิษย์ของชุมชนในการบริหารจัดการดูแลสิ่งที่มีอยู่ในชุมชนด้วยตัวเองเพื่อให้ตรงกับความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริงโดยได้ตราไว้ใน

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

มาตรา 66 และมาตรา 67 กล่าวคือมาตรา 66 ซึ่งบุคคลรวมกันเป็นชุมชนชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมย่อมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติและมีส่วนร่วมในการจัดการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมรวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพและสมดุลง่ายยั้งยืนส่วนมาตรา 60-70 บุคคลที่จะมีส่วนร่วมทั้งกับรัฐบาลและชุมชนในการอนุรักษ์บำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและในการคุ้มครองส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตตนย่อมได้รับความคุ้มครองตามความเหมาะสมการมีส่วนร่วมคือการมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการเชื่อมต่อกิจกรรมที่สอดคล้องกันของปัจเจกบุคคลของปัจเจกชนของประชาชน ของชุมชน โดยเริ่มแต่กระบวนการร่วมรับรู้ เข้าใจ ร่วมคิดวิเคราะห์ สังคมวิเคราะห์ ร่วมวางแผนร่วมตัดสินใจหาทางแก้ไข พัฒนา ปรับปรุง ร่วมลงมือทำปฏิบัติ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมรับผิดชอบในสิ่งที่เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมมือ ร่วมใจ ร่วมทำ จนก่อให้เกิดความเข้มแข็ง หรือการเปลี่ยนแปลงทางหนึ่งทางใดได้ ซึ่งการมีส่วนร่วมนี้เป็นพลังบางอย่างที่ทำให้เกิดการขับเคลื่อนงานได้ให้สำเร็จสมบูรณ์ (ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด, 2559) และยับยั้งว่ากระบวนการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมมีลักษณะของการมีส่วนร่วม 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (participation in decision making) 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ (participation in implementation) 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (participation in benefits) และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (participation in evaluation) (Cohen and Uphoff, 1977) นอกจากนี้งานวิจัยในพื้นที่ตลาดน้ำเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานครของภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด (2559) พบว่า ความรับผิดชอบของประชาชนที่ร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอยู่ในมีระดับมาก โดยเฉพาะในการส่งเสริมให้บุตรธิดาที่สนใจร่วมกันเป็นกลุ่มที่มีจิตอาสาในการดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและดูแลรักษาคลองน้ำ รวมถึงการอนุรักษ์วิถีชีวิตริมน้ำต่อไป พร้อมทั้งมีความพร้อมที่จะร่วมรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลอื่นในการเสนอแนะแนวทางในการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและดูแลรักษาคลองน้ำการอนุรักษ์วิถีชีวิตริมน้ำ

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ประชากรที่อาศัยอยู่ในชุมชนเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ทั้งชาย และหญิงมีจำนวนทั้งสิ้น 106,309 คนจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973: 125) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน การเก็บแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบวัดผลเพียงครั้งเดียว (One-shot Case study) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการสุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยน่าจะเป็น (Non-probability sampling) นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อบรรยายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและเครื่องใช้ในการใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสัมภาษณ์ผู้นำและกรรมการผู้ขับเคลื่อน 5 ตลาดน้ำ อีกจำนวน 30 คนโดยมีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เมื่อได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและตรวจสอบความถูกต้องตามวัตถุประสงค์แล้ว แล้วอธิบายตามเนื้อหาโครงสร้าง ส่วนเกณฑ์การวัดระดับการมีส่วนร่วมแบ่งเป็นมาตราส่วน 5 ระดับ ได้แก่ 1) ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00 ระดับมากที่สุด 2) ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20 ระดับมาก 3) ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 ระดับปานกลาง 4) ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60 ระดับน้อย และ 5) ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 ระดับน้อยที่สุด

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ผลการวิจัย

ผลการศึกษามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตริมน้ำของ 5 ตลาดน้ำในเขต ตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตริมน้ำในชุมชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางค่าเฉลี่ย 3.19 เมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่าส่วนใหญ่ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตริมน้ำในชุมชนอยู่ในระดับปานกลางถึง 6 ด้าน มีด้านการร่วมรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.47) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตริมน้ำในชุมชนจำแนกโดยภาพรวมและรายด้าน

ลำดับ	การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตริมน้ำ	Mean	S.D	ระดับ
1	ด้านการรับรู้และเข้าใจ	3.31	0.64	ปานกลาง
2	ด้านการร่วมคิดและแสดงความคิดเห็น	2.98	0.76	ปานกลาง
3	ด้านการร่วมพิจารณาและตัดสินใจ	2.99	0.81	ปานกลาง
4	ด้านการร่วมดำเนินการ	3.21	0.88	ปานกลาง
5	ด้านการร่วมติดตามตรวจสอบประเมินผล	3.11	0.80	ปานกลาง
6	ด้านการร่วมรับผลประโยชน์	3.39	0.73	ปานกลาง
7	ด้านการร่วมรับผิดชอบ	3.47	0.67	มาก
ผลรวม		3.19	0.61	ปานกลาง

การมีส่วนร่วมที่อยู่ในระดับมากมี 1 ด้านได้แก่ด้านการร่วมรับผิดชอบค่าเฉลี่ย 3.47 ซึ่งชี้ให้เห็นว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมวิถีชีวิตอยู่ในระดับปานกลางโดยส่วนใหญ่ไม่มุ่งมั่นและตั้งใจที่จะทำการอนุรักษ์อยู่แบบเรื่อยๆทำบ้างไม่ทำบ้างจะหนักมากหน่อยแต่ไม่ค่อยร่วมคิดหรือแสดงความคิดเห็นซึ่งจะร่วมรับผลประโยชน์รับรู้ความเข้าใจเป็นส่วนมากแต่ไม่ค่อยลงมือทำ ซึ่งเป็นรายด้านที่มีความน่าสนใจมากที่สุดคือ **ด้านการร่วมรับผิดชอบ ที่สะท้อนระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตริมน้ำในชุมชนเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมของด้านการรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.47) เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการร่วมรับผิดชอบจากผลของการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม คูคลอง และวิถีชีวิตริมน้ำ ที่น่าสนใจ ได้แก่ 1) การส่งเสริมให้บุตรธิดาที่สนใจร่วมกันเป็นกลุ่มที่มีจิตอาสาในการดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและดูแลรักษาคลองน้ำ รวมถึงการอนุรักษ์วิถีชีวิตริมน้ำต่อไป (ค่าเฉลี่ย 3.57) 2) การมีส่วนร่วมในการให้การอบรมสั่งสอนบุตรธิดาที่จะมีโอกาสได้เรียนรู้กิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและดูแลรักษาคลองน้ำ รวมถึงการอนุรักษ์วิถีชีวิตริมน้ำของชุมชน (ค่าเฉลี่ย 3.55) และ3) ความพร้อมที่จะร่วมรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลอื่นในการเสนอแนะแนวทางในการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและดูแลรักษาคลองน้ำ รวมถึงการอนุรักษ์วิถีชีวิตริมน้ำ (ค่าเฉลี่ย 3.54) ดังตารางต่อไปนี้**

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ตารางที่ 2 แสดงระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตริมน้ำในชุมชนเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามด้านการร่วมรับผิดชอบ

ข้อ	ด้านการร่วมรับผิดชอบ	Mean	S.D.	ระดับ
1	การมีส่วนร่วมรับผิดชอบทั้งข้อดีและข้อเสียในการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและดูแลรักษาคลองน้ำ รวมถึงการอนุรักษ์วิถีชีวิตริมน้ำ	3.36	0.91	ปานกลาง
2	การมีส่วนร่วมในการนำข้อบกพร่องของผลการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและดูแลรักษาคลองน้ำ รวมถึงการอนุรักษ์วิถีชีวิตริมน้ำเพื่อปรับแก้ไขในครั้งต่อไป	3.33	0.86	ปานกลาง
3	ความพร้อมที่จะร่วมรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลอื่นในการเสนอแนะแนวทางในการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและดูแลรักษาคลองน้ำ รวมถึงการอนุรักษ์วิถีชีวิตริมน้ำ	3.54	0.78	มาก
4	การมีส่วนร่วมในการให้การอบรมสั่งสอนบุตรธิดาที่จะมีโอกาสได้เรียนรู้กิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและดูแลรักษาคลองน้ำ รวมถึงการอนุรักษ์วิถีชีวิตริมน้ำของชุมชน	3.55	0.75	มาก
5	การส่งเสริมให้บุตรธิดาที่สนใจร่วมกันเป็นกลุ่มที่มีจิตอาสาในการดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและดูแลรักษาคลองน้ำ รวมถึงการอนุรักษ์วิถีชีวิตริมน้ำต่อไป	3.57	0.78	มาก
ผลรวม		3.47	0.67	มาก

ชี้ให้เห็นว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่ในชุมชนมีส่วนร่วมที่จะส่งเสริมให้บุตรหลานให้มีจิตอาสาผลักดันให้มีโอกาสเรียนรู้กิจกรรมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและดูแลรักษาคลองน้ำ การอนุรักษ์วิถีชีวิตริมน้ำ

อภิปรายผล

การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตริมน้ำในชุมชนเขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ของ 5 ตลาดน้ำในเขตตลิ่งชันสามารถสรุปและอภิปรายได้ผลว่าการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตริมน้ำในชุมชนเขตตลิ่งชันโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.19) และเกือบทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ด้านการร่วมรับผิดชอบ (ค่าเฉลี่ย 3.39) ด้านการร่วมรับรู้และเข้าใจ (ค่าเฉลี่ย 3.31) ด้านการร่วมดำเนินการ (ค่าเฉลี่ย 3.12) ด้านการร่วมติดตามตรวจสอบและประเมินผล (ค่าเฉลี่ย 3.11) ด้านการร่วมพิจารณาและการตัดสินใจ (ค่าเฉลี่ย 2.99) ด้านการร่วมคิดและแสดงความคิดเห็น (ค่าเฉลี่ย 2.98) ส่วนการมีส่วนร่วมที่อยู่ในระดับมากมี 1 ด้านได้แก่ด้านร่วมรับผิดชอบ (ค่าเฉลี่ย 3.47) ด้านที่แสดงความรับผิดชอบร่วมกันมีมากพบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในเรื่องการส่งเสริมให้บุตรธิดาสนใจร่วมกันเป็นกลุ่มที่มีจิตอาสาในการดำเนินกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและดูแลรักษาของน้ำรวมถึงการอนุรักษ์วิถีชีวิตริมน้ำต่อไป (ค่าเฉลี่ย 3.57) การมีส่วนร่วมในการให้การอบรมสั่งสอนบุตรธิดาที่จะมีโอกาสได้เรียนรู้กิจกรรมการอนุรักษ์

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

สิ่งแวดล้อมและดูแลรักษาของน้ำรวมถึงการรักษาวิถีชีวิตริมน้ำของชุมชนค่าเฉลี่ยและความพร้อมที่ร่วมรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลอื่นในการเสนอแนะแนวทางในการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและดูแลรักษาของน้ำรวมถึงการอนุรักษ์วิถีชีวิตริมน้ำ(ค่าเฉลี่ย 3.45) สอดคล้องกับงานวิจัยของภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด (2559)

ข้อเสนอแนะ

ในสภาวะตอนนี้ประชาชนมีในเขตไม่ค่อยตระหนักถึงการอนุรักษ์และรักสิ่งแวดล้อมรอบข้างคนคิดได้แต่ไม่ทำบางคนอยู่กับสิ่งเดิมจนเป็นนิสัยจึงอยากให้มีการกระตุ้นจิตสำนึกให้ประชาชนเขต 5 ตลาดน้ำเพื่อชี้ให้เห็นว่าแม่น้ำลำคลองมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตและเล่าเรื่องความเป็นมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ถึงอยากให้ภาครัฐหรือเอกชนรวมถึงชาวบ้านจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อนอนุรักษ์และดูแลแม่น้ำลำคลองต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษา บทความวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตริมน้ำของประชาชน 5 ตลาดน้ำในเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากที่ปรึกษาบทความ ที่ทำให้บทความวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงสมบูรณ์ ทั้งนี้ต้องขอขอบพระคุณ ผศ.ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด ที่ปรึกษาบทความวิจัยและประชาชน และผู้นำชุมชนในตลาดน้ำคลองลัดมะยม ตลาดน้ำเขตลาดสิงห์ ตลาดน้ำวัดสะพาน และตลาดน้ำอื่น ๆ ในเขตตลิ่งชัน ขอขอบคุณสาขาวิชาการจัดการพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

เอกสารอ้างอิง

ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด.(2552).การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนเขตดุสิตกรุงเทพมหานคร.

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด. (2559). แนวทางการพัฒนาเครือข่ายทางสังคมเพื่อนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและ วิถีชีวิตของประชาชนตลาดน้ำสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร.รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.

ราชกิจจานุเบกษา.(2550).รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.[Online]จาก

<http://www.ratcha.soc.go.th/DATA/PDF/2550/A/047/1.PDF>

สุวรรณณี คำมั่นและคณะ,2551.ทุนทางสังคมและการพัฒนาทุนมนุษย์.กรมสัมมนาวิชาการประจำปี 2551.

เรื่องสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนกลุ่ม 3 ทุนมนุษย์

สุนีย์ มัลลิกะมาลย์.(2545).รัฐธรรมนูญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.กรุงเทพฯ; จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย